

Originalni rad

UDC: 616.6-089.8

doi: 10.5633/amm.2025.0201

**ANALIZA TRENDOVA U IZVOĐENJU URINARNIH
DERIVACIJA NAKON TOTALNE CISTEKTOMIJE:
PETNAESTOGODIŠNJE ISKUSTVO**

Dragoslav Bašić^{1,2}, Ivan Ignjatović^{1,2}, Ljubinka Janković Veličković^{1,3}, Aleksandra Ignjatović^{1,4}, Marija Mihajlović², Aleksandar Pejić², Bratislav Pejić², Aleksandar Skakić^{1,2}, Milan Potić^{1,2}, Tomislav Stamenić²

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

²Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za urologiju, Niš, Srbija

³Univerzitetski klinički centar Niš, Centar za patologiju i patološku anatomiju, Niš, Srbija

⁴Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za medicinsku statistiku i informatiku, Niš, Srbija

Kontakt: Dragoslav Bašić

Bulevar dr Zorana Đinđića 81, 18000 Niš, Srbija

E-mail: basicdr@gmail.com

Cilj našeg istraživanja bila je analiza trendova urinarnih derivacija (UD) kod bolesnika koji su bili podvrgnuti radikalnoj cistektomiji (RC) od 2008. do 2023. godine, s posebnim osvrtom na vreme pandemije kovida 19. Ukupno 283 bolesnika (243 muškarca i 40 žena, prosečne starosti 65,07 godina $\pm$ 7,73 godine) klasifikovana su prema tipu UD-a u sledeće grupe: *Mainz pouch* II (MP II) – 85 bolesnika; ileumski provodnik (engl. *ileal conduit* – IC) – 89 bolesnika; ureterokutaneostomija (engl. *ureterocutaneostomy* – UCS) – 105 bolesnika; perkutana nefrostomija (engl. *percutaneous nephrostomy* – PCN) – 4 bolesnika. Relativni udeo inkontinentnih i kontinentnih UD-a iznosio je 70% i 30%, redom. MP II je bio najzastupljeniji UD od 2008. do 2013. godine, IC od 2014. do 2019. godine, a UCS od 2019. do 2023. godine. Najzastupljeniji UD bio je UCS (37,1%), a onda slede IC (31,4%), MP2 (30,0%) i PCN (1,4%). Trendovi UD-a menjali su se kroz vreme, s tim što su MP II i IC imali relativno stabilan udeo na godišnjem nivou, a UCS najmanji udeo do izbijanja pandemije kovida 19; tada je značajno povećan udeo UCS-a, a vrhunac je dostigao 2022. godine. Analiza trenda pokazuje značajno povećanje UCS-a između 2008. i 2023. godine ($p < 0,001$), dok značajnije promene trendova u preostalim grupama nisu zabeležene ($p > 0,05$). Trendovi kontinentnih i inkontinentnih UD-a nakon RC-a predstavljeni u ovoj studiji odgovaraju podacima iz savremene literature.

Acta Medica Medianae 2025; 64(2):5–15.

Ključne reči: *urinarnе derivacije, trendovi, Mainz pouch II, ileumski konduit, ureterokutaneostomija*

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".